

တၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်ဟ့ၣ်ဖးတဖၣ် လၢ တၢ်ရူၤဟီၣ်မုၢ်လီၤသး ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ဖိၣ်ထီၣ်သးတဖၣ် အဂီၢ်

တၢ်ဟ့ၣ်ဖိၣ်ထီၣ်သးတဖၣ်ဒီး တံၤသကိး, တံၣ်ဖိၣ်ဖိ, ဒီး ပုၤတၢ်ဖိၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အရူၤဒိၣ်လၢ ပနီၢ်သးဒီးတၢ်ရူၤဟီၣ်မုၢ်လီၤသး တတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. အပူၤကွၢ် 2 နံၣ်န့ၣ် ပမၤလိတၢ်တၢ်အါမး ဘၣ်သး ပကဘၣ်ဒိသဒၢလီၤပသးကဒဲကဒဲလၢ COVID-19 တၢ်ဆါဒါလဲၣ် န့ၣ်လီၤ. ပ တၢ်ဖိၣ် ထီၣ်သကိးပသး ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ် ဝှၢ်န့ၢ်အန့ၣ်သ့ဝဲ ခိဖျိ တၢ်ပလီၢ်ပဒိဆိတ်ပသးန့ၣ်လီၤ.

မၤစ့ၤလီၤ တၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်တီတဖၣ် ဆူ နနီၢ်ကစၢ် ဒီး နပုၤတၢ်

ဖဲပမၤလိလၢ ပကအိၣ်မူဟ့ၣ်ဒီး COVID-19 တၢ်ဆါ ဒီးစးထီၣ် ဟ့ၣ်ဖိၣ်ထီၣ်သကိးပသး ကဒီးတဘျီ, သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်လၢ-

မ့ၢ်ဆိက့ၣ်န့ၣ် ကအိၣ်လၢဟံၣ်တက့ၢ်. မ့ၢ် COVID-19 တၢ်ဆါမ့ၢ်ဝှၢ်, တၢ်ဘၣ်သမုၣ်မ့ၢ်ဝှၢ်, တၢ်ရုၣ်ဘၣ်မ့ၢ်ဝှၢ်, မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်ဆိးက့ၣ်အဝၤမ့ၢ်ဝှၢ်, အရူၤဒိၣ်လၢ နသ့တအိၣ်ဖျါဘၣ်ဒွဲးဘၣ်ဒွဲးဘၣ်သး ဆူပူၤအဝၤတဖၣ်တဝှၢ်န့ၣ်လီၤ.

- ဆဲး COVID-19 ကသံၣ်ဒိသဒၢ လၢအချးဆၢချးကတၢ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ဘၣ်သမုၣ်ကသံၣ် ကဲးနီၣ်ဒဲးန့ၣ်တက့ၢ်. တၢ်ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒၢန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ်ပတၢ်ဒိသဒၢအဝှၢ်ကတၢ်လၢ ကတၢ်တြၢဝဲဒၣ်တၢ်ဆူးတၢ်ဆါနးနးသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ.
- သ့ၣ်စုတဖၣ်တလီၢ်လီၢ် ဒီးမၤကဆီ တၢ်မံးဖိၣ်ခိၣ်လၢဘၣ်တၢ်ထိးဘၣ်အိၣ် ခဲအံၤခဲအံၤတဖၣ် ဒိညီန့ၢ်အသိးန့ၣ် တက့ၢ်.

ကွၢ်ထံဆိကမိၣ်လၢ ပုၤတၢ်နီၤနီၤန့ၣ် တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အိၣ်ဝဲဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်လၢ ကဆိးက့ၣ်နးနးကလံၢ်န့ၣ်လီၤ

ဆိကမိၣ်ထီၣ် တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ လၢနကလံၢ်အိၣ် ဒီးပုၤလၢနကအိၣ်ဘူးဒီးအိၣ်တက့ၢ်. ပုၤအါဝၤန့ၣ် တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ် အိၣ်ဝဲဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်လၢ ကဆိးက့ၣ်နးနးကလံၢ်, ကဘၣ်ထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ် မ့ၢ်တမ့ၢ် သံလၢ COVID-19 တၢ်ဆါအယံ န့ၣ် လီၤ. တၢ်ဒိသဒၢအကထၣ်ကျဲတဖၣ် မၤစ့ၤဒိသဒၢ ပုၤလၢအိၣ်ဒီး တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အိၣ်တဖၣ်သ့ဝဲ ဟံးဟ့ၣ်ဒီးပုၤ သးပုၤ, ပုၤတဆဲးဘၣ်ကသံၣ်ဒိသဒၢတဖၣ်, ဒီးပုၤလၢအိၣ်ဒီးဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်သးအယံအထာတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

- နါဒွဲးဖျိၣ်တဖၣ် ဒိသဒၢနးဒီးပုၤဝၤ, လီၤဆီဒၣ်တၢ်ဖဲ COVID-19 တၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကဲ အပတီၢ် အါထီၣ်ဝဲအါန့ၣ် လီၤ.
- တၢ်ဟ့ၣ်ဖိၣ်သးလၢတၢ်ချၢ မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်ကိပူၤတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ လၢကလံၢ် န့ၣ်လီၤဟးထီၣ်ဝှၢ်တဖၣ် (လၢအိၣ် ဒီး ပဲတၢ်ဖိၣ်ထီၣ်သးတဖၣ် ဒီး နီၢ်ဝံၢ်ကသ့ၣ်တဖၣ် လၢကလံၢ်န့ၣ်လီၤဟးထီၣ်အဝၤအဂီၢ်) န့ၣ် ပူၤဖျဲးဒီးတၢ် ဘၣ်ယိၣ်ဒိၣ်န့ၢ်ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ဖိၣ်သးလၢ တၢ်ကိပူၤတၢ်လီၢ်အိၣ်အိၣ်ဖိတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.
- နမ့ၢ်အိၣ်ဖျါဘၣ်ဒွဲးဘၣ်ဒွဲးဘၣ်သးဆူ ပုၤလၢအိၣ်ဒီး COVID-19 တၢ်ဆါလၢတယံဒီးအပူၤန့ၣ်, ဆိကမိၣ်လၢ ကမၤခဲခဲ တၢ်ထီၣ်လိာ်သးဒီးပုၤဝၤတဖၣ်, လီၤဆီဒၣ်တၢ် အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ် လၢတၢ်ဆိးက့ၣ်နးနးကလံၢ်န့ၣ်, တက့ၢ်. သမံးမိးကွၢ်နနီၢ်ကစၢ် လၢတၢ်ဆါပနီၢ်တဖၣ်အဂီၢ် အသိ 10 တ က့ၢ်.

ဟံးကဲပုၤဝၤ အတၢ်သ့ၣ်မုၢ်သးမုၢ်အပတီၢ်တက့ၢ်

- ပုၤတၢ်နီၤ ကမၤနသိးဒီးနါဒွဲးဖျိၣ် ဖဲနလဲၤန့ၣ်ဆူအဟံၣ်ပူၤ အခါန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤတၢ်နီၤ ဘၣ်သးသိးနါဒွဲးဖျိၣ် ဖဲပုၤမ့ၢ်တမၤအဝဲသ့ၣ် ဒၣ်လံၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤတၢ်နီၤ တၢ်ကမုၢ်ဘၣ်အသး လၢကထီၣ်လိာ်သးထဲလၢတၢ်ချၢ, မ့ၢ်တမ့ၢ် ထဲကရူၢ်လၢအဆိးဆိးဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်တူၢ်လိာ်ပုၤတၢ်ဂၤစ့ၢ်စ့ၢ် အတၢ်ဆၢတံၢ်တဖၣ် ဘၣ်သး တၢ်ဟံးန့ၢ် တၢ်ပူၤဖျဲးဘၣ်ဘၢ တၢ်ပလီၢ်ပဒိဆိတ်စၢၤသးန့ၣ် မ့ၢ်ကျဲအဝှၢ်တ တီလၢ ပကဒုးန့ၣ် ဖျါထီၣ်ပတၢ်ကဟုကယံလိာ်သး တဝၤဒီးတဝၤန့ၣ်လီၤ.

COVID-19 နီၣ်ဂံၢ်တဖၣ်မ့ၢ်ဖဲအါထီၣ်သးန့ၣ်, တၢ်နီၣ်ကျဲအံၤ ဆိတလဲၤအသးသ့ၣ်လီၤ

ပလီၢ်သးလၢ COVID အပတီၢ်တဖၣ်လၢနပုၤတၢ်ပူၤတက့ၢ်. အန့ၣ်သတးဒီး နုးယုထာ တၢ်ပူၤဖျဲးဘၣ်ဘၢအကျိၤအကျဲ လၢနကစူးကါအိၣ် လၢ နနီၢ်ကစၢ်ဒီးပုၤဝၤအဂီၢ် ကသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. COVID-19 အတၢ်ရၤလီၤသးန့ၣ် ဒိဘၣ်မၤဟူး နတၢ်ဆၢတံၢ် လၢကထီၣ် မ့ၢ်တမ့ၢ် ကမၤ တၢ်ဟ့ၣ်ဖိၣ်ထီၣ် သးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.